

og som — det skal jeg indrømme — i Hovedprincippet og læg er i Overensstemmelse med Loven af 1888, gaar jo ud paa, at hver Gang der skal bygges en ny Kirke i Kjøbenhavn, skal man gaa til Kommunalbestyrelsen, som saa skal afgøre, om den vil bevilge en saadan Eigning, som maatte vise sig at være nødvendig. En saadan Ordning er i hvert Tilfælde af den Bestaffenhed, at vi efter min Mening burde se hurtigst muligt at komme bort fra den. Det er hverken i Kirkens eller Kommunens Interesse, at den Slags Spørgsmaal saaledes Aar efter Aar komme frem i Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse og der give Anledning til maaste ganske heftige Debatter. Hvorfor skal man blande Kjøbenhavns Borgerrepræsentation ind i saadanne Spørgsmaal? Hvorfor skal det hvert Aar, naar der strides til Valg til Borgerrepræsentationen, blive et Agitationsmiddel over hele Byen, hvorvidt Kommunalbestyrelsen gør rigtigt eller ikke rigtigt i at anbefale en Eigning til ny Kirker? Lad det blive en Kirkesag, lad det blive Rigsdag og Kirke-Ministerium som bestemmer, hvorledes der dermed skal forholds. Der kan saa tages Bestemmelse paa forskellig Maade. Der kan bevilges Penge paa Finansloven, der kan maaste staves Penge fra andre Kirker o. s. v., der vil rimeligvis forefindes frivillige Bidrag fra mangfoldige Sider, der kan maaste og læg staves andre Midler ved Legater og lignende. Endelig kan der i Henhold til en almindelig Lov finde en Eigning Sted; om man der bør lade Kommunalbestyrelsen have en vis Indflydelse paa Eigningens Størrelse, skal jeg ikke udtale mig om. Jeg fremhæver blot her Nødvendigheden af og det fornuftige i, at der gives faste Regler for dette Tilfælde, for at denne Sag ikke hvert Aar, navnlig her i Kjøbenhavn, skal komme frem som et Agitations-spørgsmaal og sætte Kommunalbestyrelsen i en rent forkert Stilling, som slet ikke passer sig for en Kommunalbestyrelse. Det vil jo blive Følgen, hvis Regeringens Lovforslag, selv ændret, som de to ærede Medlemmer (Bjerre og S. N. Hansen) foreslaa, vil blive vedtaget. Det Beløb, der efter Regeringens Forslag kan udskrives aarlig, vil ikke blive mere end 53,000 Kr. Efter de Oplysninger der indeholdes i Bemærkningerne til Lovforslaget, vil det svare til, hvad der aarlig medgaar til de ordinære Udgifter ved Kirkerne, og til Istandsættelsesarbejder. Den ærede Kirkeminister foreslaar altsaa, at for Fremtiden skulde man kunne tage uden nogen Konsens eller Anbefaling fra Kommunalbestyrelsens Side et Beløb, der svarer til Gennemsnittet af de sidste 5 Aars Eignings-

bidrag, men saa snart man gaar ud derover, skal Kommunalbestyrelsens Samtykke til.

Der blev ved Sagens første Behandling, forekommer det mig, rejst nogen Tvivl om, hvorvidt det forholdt sig rigtigt, som jeg sagde, at der manglede Lovhjemmel for ved tvungen Eigning at tilvejebringe Midler til ny Kirkers Opførelse uden for Kjøbenhavn, og der blev henvist til en vis Praksis. Jeg maa sige, at den Praksis foreligger ikke en Gang paa en saadan Maade, at den kan afgive nogen Retsskilde eller Hjemmel i nærværende Tilfælde. Men hvis der har været enkelte Tilfælde, hvor Kirkeministeriet ved fgl. Resolution har tilladt sig den Slags Ting, paaftaar jeg, at det har været ganske uden Lovhjemmel; og jeg henviser i den Henseende til det Værk, hvori Kirkeretten sidst er systematisk behandlet, og hvor det udtrykkelig siges, at 2—22—64, kun taler om bestaaende Kirker og Vedligeholdelsen af dem, og at Spørgsmaalet om, hvorvidt Eigning til Opførelse af ny Kirker lovmedholdelig kan finde Sted, maa besvares benægtende. Jeg har ikke noget imod, at dette System, som foreslaas her i Lovudkastet, kommer til at gælde med Hensyn til Tilvejebringelsen af de ordinære Udgifter ved Kirkerne og til Istandsættelsesarbejder; og naar der oven i Købet sættes en vis Begrænsning, kan det vist være en overmaade fornuftig Ordning. Men saa snart der strides til ekstraordinær Tilvejebringelse af Penge til ny Kirker, hvilket kan være meget store Beløb, maa man ikke gribe til samme Regler som ved ordinære Udgifter; saa maa man helst se at faa en ny Lovgivning, hvorved dette Forhold bliver ordnet. Jeg mener derfor, at vi ikke saaledes her rent lejlighedsvis ved at lade de Ord, jeg ønsker skulle udgaa: „til Opførelsen af ny Sognkirker“, komme ind i det Lovforslag, vi nu skulle vedtage, skulle præjudicere Sagen. Jeg hævder det navnlig under Hensyn til hele Kirkens konstitutionelle, grundlovmæssige Stilling, fordi det er urigtigt, at samtidig med, at Kirken styres af Staten og Statsmyndighederne og Lovgivningsmagten med Hensyn til den er hos Rigsdagen og Kongen i Forening, saa dens Be og Vel, Oprettelsen af ny Menigheder, ny Kirker og Præsteembeder, skal gøres afhængig af Kommunalbestyrelsens Bøtering.

Jeg forbeholder mig at udtale mig om de øvrige Ændringsforslag, naar jeg har hørt Begrundelsen deraf fra de Herrer's Side.

S. N. Hansen: De Ændringsforslag, der ere stillede af det ærede 2det Medlem for 7de Kred's (Bjerre) og mig i Forening, ere allerede omtalte ved første Behandling,